

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO - KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W eksped. miesięcznie 70 gr. z odnośnikiem przez pocztę 21 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, pacy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożenia pracy, przerwania komunikacji, abonent niema prawa żądać pozaterminowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada. Redaktor przyjmuje od 10-12. Nadesłanych a nie zamówionych rękopisów Redakcja nie zwraca i nie honoruje. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204, 252.

Sumiennem wykonywaniem obowiązków,
budujemy silną Ojczyznę!

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lam.) 10 gr., za reklamy na str. 4-lam. w wiadomościach potocznych 30 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodn. i to w poniedziałek, środek i piątek. Przy sądowym ściąganiu należności rabat upada. Dla spraw spornych jest właściwy Sąd w Wąbrzeźnie. — Za terminowy druk, przepłacone miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada. Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nieprzyjęcia ogłoszeń bez podania powodów

Nr. 70

Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub, sobota dnia 17 czerwca 1933 r.

Rok XIII

Z Konferencji Ekonomicznej

London. Na wstępie dzisiejszego posiedzenia Konferencji Ekonomicznej, — Mac Donald wezwał państwa do przystąpienia do rozejmu celnego, zaznaczając, iż rezolucja w tej sprawie zostanie formalnie zgłoszona przez delegację amerykańską. Następnie zebranie jednomyślnie wybrało na wiceprzewodniczącego konferencji przedstawiciela Belgii Hymansa.

Dyskusję ogólną otworzył kanclerz austriacki Dollfuss, któremu zgotowa-

no burzliwą owację, trwającą parę minut. W krótkim ale bardzo rzeczowym przemówieniu, kanclerz Dollfuss podkreślił przede wszystkim, iż niedopuszczalnym jest, by państwa gospodarczo silniejsze wyzyskiwały swą przewagę na niekorzyść państw gospodarczo słabszych. —

Mowę swą zakończył Dollfuss znaną cytata z dramatu Schillera — „Wilhelm Tell”: „es kann der beste nicht

im Frieden leben, wenn es den bösen Nachbar nicht gefällt” Słowa te wywarły głębokie wrażenie i żywo oklaskiwane były przez zgromadzenie, które w obliczu rozgrywającego się konfliktu między Austrią a Niemcami zrozumiało aluzję do złego sąsiada.

Cytata użyta przez kanclerza Dollfussa w gnieniu oka obiegła wszystkich i stanowi motto naczelne konferencji. —

prezydent Senatu Ziehm miał zamiar zrezygnować ze swego mandatu poselskiego. —

WALASIEWICZÓWNA JEDZIE DO AMERYKI.

Korzystając z przerwy letniej w Centralnym Instytucie Wych. Fiz., znakomita nasza lekkoatletka, Stanisława Walasiewiczówna, wyjedzie na parę tygodni do Ameryki celem odwiedzenia domu rodzinnego.

DWÓCH ZBRODNIARZY ŚCIĘTYCH TOPOREM.

Berlin. Na podwórzu berlińskiego więzienia Plötzensee wykonano wyrok śmierci przez ścięcie toporem na dwóch skazańcach, którzy dokonali zabójstwa szofera taksówki na jednej z ulic Berlina. —

Rząd Polski prosi Amerykę o odroczenie wypłat

WARSZAWA. Ambasador Rzeczypospolitej w Waszyngtonie minister Patek złożył w departamencie stanu memorandum Rządu Polskiego w sprawie płatności długu skonsolidowanego Polski wobec rządu Stanów Zjednoczonych.

W memorandum tem Rząd Polski stwierdza, że stan faktyczny, przytoczony w nocie jego do rządu Stanów Zjednoczonych z dnia 8 grudnia 1932 nie u-

legł w ciągu ostatniego półrocza zmianom i że argumentacja zawarta w tej nocie pozostanie nadal w mocy. W tym stanie rzeczy, Rząd Polski proponuje odroczenie również raty płatnej w dniu 15-go czerwca br. oraz wyraża gotowość rozważenia wspólnie z rządem Stanów Zjednoczonych całokształtu sprawy odnośnego długu.

DR. ZIEHM NIECHCE BYĆ POSŁEM

Gdańsk. „Danziger Neuste Nachrichten” notują pogłoskę jakoby obecny

Fala tereru wzrasta

Spór o polskie pieśni w czasie procesji Bożego Ciała

Najbardziej na zachód wysuniętą polską wsią Pogranicza Złotowskiego jest Radawnica, duża wieś kościelna, licząca około 60 proc. ludności polskiej. Ludność ta od dłuższego czasu przy wypełnianiu swych obowiązków religijnych napotykała na trudności ze strony miejscowego księdza, nazwiskiem Czarnieckiego, pochodzącego z polskiej rodziny, lecz całkowicie zgermanizowanego.

Obecnie ks. Czarniecki wystąpił z nowym zakazem w stosunku do swych parafjan. Mianowicie w przededniu uroczystości Bożego Ciała wydał zakaz śpiewania w czasie całej procesji pieśni

polских, przewidując, iż pieśni te będą mogły być śpiewane tylko pomiędzy kościołem, a tuż obok położonym 1-szym ołtarzem, co w praktyce równa się niemal zupełnemu zakazowi tych pieśni, do których ludność przywykła i którym w ciągu wielu wieków była wierna.

Nie trzeba dodawać, iż zakaz ten wywołał ogromne poruszenie i niezadowolone ludności. Jest to nowy przykład w jaki sposób należy rozumieć zapowiedź o zlikwidowaniu systemu przymusowej germanizacji przez obecne władze niemieckie.

Daladier — Mussolini i Hitler prowadzą rozmowy

Paryż. „L'Echo de Paris” podaje sensacyjną wiadomość o mającym niezadługo nastąpić spotkaniu między premierem Daladierem i Mussolinim, a następnie między Daladierem a Hitlerem.

Data spotkania nie jest jeszcze oznaczona. Dziennik zapewnia, że wiadomo-

ść tę otrzymał z zupełnie pewnego źródła.

Komentując tę informację, „L'Echo de Paris” przypomina, że izba deputowanych udzieliła Daladierowi carte blanche do użycia zrealizowania zasad Paktu 4-ch.

Niemcy w przededniu infancji?

Moskwa. Omawiając raport niemieckie „Prawda” twierdzi, że Niemcy stoją w przededniu katastrofalnej inflacji, której nie zdołają opanować. Pismo wysmiewa zabiegi rządu niemieckiego o

zaktywizowanie bilansu handlowego, — twierdząc, że nikt się nie zgodzi na tolerowanie dumpingu ze strony Niemiec, które wszelkimi siłami redukują import.

Nie wolno było śpiewać po polsku

Essen. W Hamborn (Nadrenja) — gdzie jeszcze dziś mieszka około 8000 Polaków, miała się odbyć w niedzielę dnia 11 bm. procesja Bożego Ciała, w której jak corocznie mieli wziąć udział i Polacy z polskimi sztandarami kościelnymi i własną orkiestrą.

W przeddzień procesji policja wydała zarządzenie, w którym zezwoliła na odbycie procesji pod warunkiem, że Polacy nie będą śpiewali pieśni kościelnych po polsku oraz nie wystąpią z polskimi sztandarami i orkiestrą.

Charakterystycznym jest że mieszkającym tam słowcom pozwolono na udział w procesji z własnymi sztandarami i na śpiewanie pieśni w języku ojczystym.

TRAGICZNA ŚMIERĆ 4 LUDZI

Katowice. Na terenie dzikiej kopalni w Małej Dąbrówce podczas wydobywania węgla oderwała się masa węgla zasypując 4 osoby. Mimo natychmiastowej pomocy dwie osoby poniosły śmierć.

PODRÓŻ „DARU POMORZA”

Warszawa. Statek szkolny „Dar Pomorza”, który w dniu 1 czerwca opuścił Gdynię, udając się w podróż szkolną z 56 uczniami Wydziału Nawigacyjnego Państwowej Szkoły Morskiej, przybył w dniu 10 bm. do fjordu Marstrand — (Południowa Szwecja).

W dniu 18 bm. „Dar Pomorza” udaje się na kilkudniowy pobyt do Kopenhagi, skąd wróci bezpośrednio do Gdyni na „Święto Morza”.

Pociąg zderzył się z czołgiem

CUDOWNE OCALENIE

Poznań. Niedaleko dworca w Głównej wydarzyła się katastrofa kolejowa. Mianowicie przez tor kolejowy w Głównej w odległości kilkuset metrów od dworca kolejowego, przejeżdżał czołg wojskowy, zmierzający na plac ćwiczeń. W tym momencie nadjechał pociąg osobowy, idący z Wągrówca. Maszynista nie zdążył zahamować pociągu, skutkiem

czego czołg został uderzony w tylną część oraz odrzucony. Uległ on zupełnemu rozbiciu. Kierowca czołgu wyskoczył w ostatniej chwili, unikając w ten sposób niechybnej śmierci. Odnosił on tylko lekkie obrażenia.

Skutkiem zderzenia rozbity został również tender, idący za lokomotywą.

Różne wiadomości

× Trzej uczniowie wyższych klas gimnazjum augsburskiego zbudowali własnymi siłami samolot typu dwupłatowcowego; długość wynosi 5 metrów, rozpiętość skrzydeł 7 metrów.

Samolot kosztuje 500 marek niemieckich. —

—:X:—

× O. Juljan A. Nieuwland, prof. nauk przyrodniczych w Ameryce, wynalazł lakier który natychmiast pod pedzłem schnie i nie daje się już usunąć przy pomocy żadnych środków chemicznych, jest nieprzemakalny i wytrzymuje żar do 150 stopni C.

—:X:—

× Biblioteka watykańska zawiera 400.000 książek 53.000 rękopisów i 6.000 kosztownych rycin.

—:X:—

× Kanada, Norwegia i Sowiety polecily umieścić na górze lodowej pod 87 stopniem 45 szerokości geogr. olbrzymi zegar, który wszystkim ekspedycjom, udającym się do Bieguna Północnego ma wskazywać dokładny czas.

Jasno oświetlony zegar odda wielkie usługi w czasie zimy, kiedy to pod biegunem słońce wcale nie wschodzi.

—:X:—

× W Nowym Jorku istnieje dźwig, obsługujący 42 piętra jednego z drapaczy chmur, posiada on szybkość 300 metrów na minutę. To też jest w stanie podnieść się do 42 piętra gmachu w ciągu 50 sek.

Przez cały dzień dokonuje się tą windą 400 przejazdów.

—:X:—

× W Kalifornii używają do orki olbrzymiego pluga, który ma tak duże ostrze, że robi bruzdy od 90 do 100 cm. głębokie i 1 metr szerokie.

Nawracanie pluga odbywa się przy pomocy siły hydraulicznej. Ciągną go 5 traktory. Przez dzień może zorać 2 hektary.

—:X:—

× Na północ od Porto Rico natrafiono na największą głębię morską, sięgającą 15.411 m. Dotychczas największa znana głębia wynosiła 10.365 metry.

—:X:—

× Kenneth Benson student szkoły średniej w Winchester w Ameryce zdobył na konkursie kulinarnym pierwsze miejsce, o które wraz z nim ubiegało się też 35 dziewcząt.

Rozwiązanie polskiego zebrania

Essen. W Buir (Nadrenja) na zebraniu członków związku polskich robotników rolnych, do którego należą jedynie obywatele polscy, przybył zarządca jednego z pobliskich majątków niejaki Weindorf w towarzystwie umundurowanego hitlerowca i oświadczył, że urzędowo rozwiązuje zebranie, ponieważ od-

bywa się ono bez zezwolenia policji.

Oświadczył zarazem, że w przyszłości podobne zebrania mogą się odbywać tylko w języku niemieckim. Zauważyć należy, że dotychczas zebrania odbywały się zawsze bez uprzedniego zezwolenia policji i w języku polskim.

Zakończenie mistrzostw polskich w siatkówce

Toruń. W niedzielę zakończone zostały w Toruniu mistrzostwa Polski pań i panów w siatkówce. Mistrzostwo pań zdobyła drużyna AZS Warszawa, która wygrała wszystkie spotkania, 2) YMCA (Kraków), 3) AZS ze Lwowa, 4) HKS Łódź, 5) AZS Wilno, 6) Warta Poznań, 7) Sokół Grudziądz.

Mistrzem Polski panów została dru-

żyna Cracovia, wicemistrzem drużyna KPW Ognisko z Wilna, 3) AZS Warszawa, 4) YMCA Łódź, 5) GKS Toruń, 6) Sokół Poznań, 7) Jagiellonia Białystok, 8) PZP z Król. Huty.

Sensacją mistrzostw było zdobycie mistrzostwa przez wileńskie Ognisko i trzecie miejsce warszawskiego AZSu.

BURMISTRZ MIASTA ARESZTOWANY.

Smutne pokłosie przedwyborcze 8 osób zabitych — 100 rannych

Meksyk. Na zebraniu politycznym w mieście Zitacyaro doszło do strzelaniny, przy czym 8 osób zostało zabitych, a około 100 odniosło rany.

że zaczęli się wzajemnie ostrzeliwać z rewolwerów. Większość ofiar stanowią jednak osoby w sporze niezainteresowane. Przy pomocy wojska przywrócono spokój. Po mieście krążą patrole. Aresztowano około 30 osób, w tej liczbie burmistrza miasta oraz jednego deputowanego.

Dyskusja dotyczyła zbliżającej się kampanji wyborczej przy czym przeciwnicy zaciętrzewili się do tego stopnia,

Krwawa zemsta Rolnik postrzelił sędziego

Poznań. Z Krotoszyna donoszą, że sędzia tamtejszego Sądu Grodzkiego p. Arendt padł ofiarą zbrodniczego zamachu. —

Do wychodzącego z sądu sędziego Arendta podszedł 57-letni rolnik Ramię-

da i dwoma strzałami z rewolweru zranił go bardzo ciężko.

Rannego przewieziono do szpitala. Pobudką czynu Ramiędy ma być zemsta za to, że sędzia Arendt wydał w procesie cywilnym niekorzystny dla niego wyrok.

Włóścianie zabili swego chlebobawcę

Kępno. Z Wielunia donoszą, że między b. dzierżawcami łąk majątku Staw w powiecie wieluńskim a obecnym właścicielem Szoldarskim wynikł spór na tle pretensyj, jakie chłopcy rościli sobie

do b. właściciela tego majątku. Włóścianie napadli na Szoldarskiego i tak go pobili, że po przewiezieniu do szpitala zakończył życie.

Rozpowszechniajcie

„Głos Wąbrzeski“

Skróty

= Do Francji wyjechał na dłuższy pobyt ks. biskup Kubina, celem wizytacji środowisk zamieszkałych przez polskich wychodźców.

= Ku czci Króla szwedzkiego Gustawa V z okazji jego 75-letnich urodzin odbyła się w Poznaniu uroczysta akademja.

= Na „Święto Morza“ udzieliło Ministerstwo Kolei 70 proc. zniżki.

= Szararicza pojawiła się w powiatach: radzyńskim i puławskim. Poczyniono aby tę rzadką w Polsce plagę zniszczyć. Jak się okazuje, są ważki, jak stwierdzono.

= Pan Prezydent Rzeczypospolitej bawił w dniu 12 bm. w Kielcach na uroczystościach 2 pułku artylerji lekkiej legionów.

= 24 hydroplany wyruszyły wczoraj z Rzymu udając się przez Atlantyk do Chicago.

= Cyganie porwali w Jablonnie pod Warszawą 7-letnią Janinkę Tomulską. Cyganów jeszcze nie schwytano.

= We wsi Sokolniki pow. Włoszczowski pożar zniszczył 32 budynki.

= Falszerzy monet schwytano onegdaj w Suchatówce pod Inowrocławiem.

PRZYCHWYCENIE ŚWIĘTOKRADCÓW.

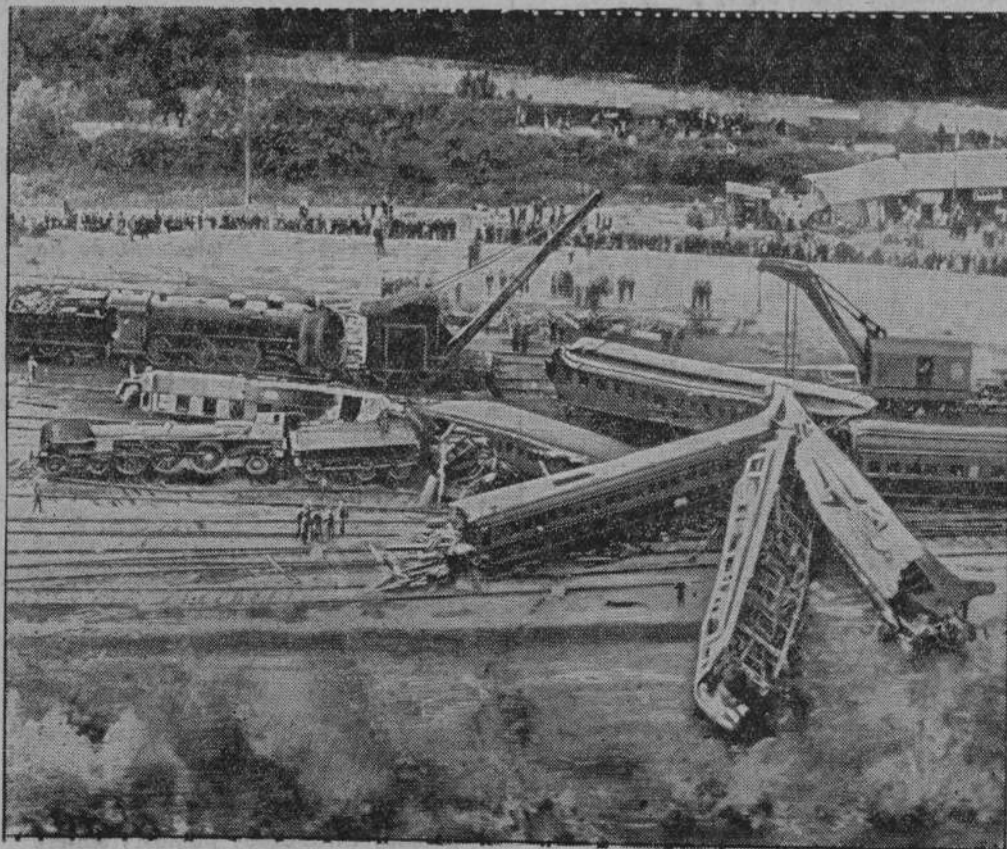
Onegdaj w Bydgoszczy, w kościele św. Trójcy przychwycono dwóch osobników, którzy usiłowali dokonać świętokradztwa. Osobnicy rozbili już skarbonkę przy ołtarzu P. Jezusa lecz w tym momencie zostali wykryci. Są niemi bracia Mathea: 32 letni Wilhelm i 19 letni Józef. Zkąd pochodzą dotychczas nie stwierdzono. Jak się okazuje, wyżej wymienieni popełnili kradzieże w kościołach: Brodnicy i Wąbrzeźnie, czego dowodem są znalezione przy nich klucze skradzione w kościele wąbrzeskim.

ZA PAPIEROSA SPRZEDAŁ ŻONĘ.

Sąd przysięgłych w Tarnowie rozpatrywał sprawę niej. Kraciaka Stanisława oskarżonego o zamordowanie Brzostowskiego.

W przewodu wyszło na jaw, że Brzostowski byli niedobranem małżeństwem, o czym świadczy fakt, że wkrótce po ślubie Brzostowski zaczął się nad żoną znęcać i ją bić, a młoda żoneczka szukała pociech poza rodzinnym ogniskiem. Mąż zaś zbratał się z przyjaciółmi żony, do rzędu których i Kraciak należał, pił z nie mi, a nawet odsprzedawał żonę za jednego papierosa.

Takie targowanie i handlowanie żoną zdenerwowało podobno Kraciaka do tego stopnia, że Brzostowskiego zamordował. Sąd skazał Kraciaka na 12 lat ciężkiego więzienia.

Po strasznej katastrofie kolejowej

Jak swego czasu donosiliśmy, w odległości kilku kilometrów od Nantes wykołczył się pociąg pospieszny. W katastrofie zginęło około 20 pasażerów, a około 60 odniosło rany. Powodem tej okropnej katastrofy była nadmierna szybkość pociągu.

Na 4-ej fotografii widzimy ogólne miejsce katastrofy.

Na drugim zaś szczątki rozbitych wagonów.

